DEYİMLER

- Bir durumu, olayı veya duyguyu daha etkili ve dikkat çekici bir şekilde anlatmak için kullanılan kalıplaşmış söz gruplarına **deyim** denir.

Deyimlerin Özellikleri:

- Genellikle mecaz anlam taşırlar.
- En az iki sözcükten oluşurlar.
- Anlatımı daha etkili ve canlı hâle getirirler.
- Kalıplaşmış sözlerdir. Sözcükleri genellikle başka sözcüklerle değiştirilemez.

Örnekler:

Etekleri zil çalmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Sınavdan yüksek not alınca etekleri zil çaldı.

Kulak kabartmak

Anlamı: Dikkatlice dinlemek.

Cümle: Öğretmenimiz konuşunca tüm öğrenciler kulak kabarttı.

Gözden düşmek

Anlamı: Değerini veya önemini yitirmek.

Cümle: Sözlerini tutmayınca arkadaşlarının gözünden düştü.

Burnu havada olmak

Anlamı: Kendini başkalarından üstün görmek.

Cümle: Başarılarından sonra burnu havada olmaya başladı.

İpe un sermek

Anlamı: Bahaneler ileri sürerek bir işi yapmaktan kaçınmak.

Cümle: Ödevini yapmamak için yine ipe un serdi.

Ağzı kulaklarına varmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Doğum günü sürprizini görünce ağzı kulaklarına vardı.

Etekleri zil çalmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Sınavdan yüksek not alınca etekleri zil çaldı.

Kulak kabartmak

Anlamı: Dikkatlice dinlemek.

Cümle: Öğretmenimiz konuşunca tüm öğrenciler kulak kabarttı.

Gözden düşmek

Anlamı: Değerini veya önemini yitirmek.

Cümle: Sözlerini tutmayınca arkadaşlarının gözünden düştü.

Burnu havada olmak

Anlamı: Kendini başkalarından üstün görmek.

Cümle: Başarılarından sonra burnu havada olmaya başladı.

İpe un sermek

Anlamı: Bahaneler ileri sürerek bir işi yapmaktan kaçınmak.

Cümle: Ödevini yapmamak için yine ipe un serdi.

Ağzı kulaklarına varmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Doğum günü sürprizini görünce ağzı kulaklarına vardı.

Etekleri zil çalmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Sınavdan yüksek not alınca etekleri zil çaldı.

Kulak kabartmak

Anlamı: Dikkatlice dinlemek.

Cümle: Öğretmenimiz konuşunca tüm öğrenciler kulak kabarttı.

Gözden düşmek

Anlamı: Değerini veya önemini yitirmek.

Cümle: Sözlerini tutmayınca arkadaşlarının gözünden düştü.

Burnu havada olmak

Anlamı: Kendini başkalarından üstün görmek.

Cümle: Başarılarından sonra burnu havada olmaya başladı.

İpe un sermek

Anlamı: Bahaneler ileri sürerek bir işi yapmaktan kaçınmak.

Cümle: Ödevini yapmamak için yine ipe un serdi.

Ağzı kulaklarına varmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Doğum günü sürprizini görünce ağzı kulaklarına vardı.

Etekleri zil çalmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Sınavdan yüksek not alınca etekleri zil çaldı.

Kulak kabartmak

Anlamı: Dikkatlice dinlemek.

Cümle: Öğretmenimiz konuşunca tüm öğrenciler kulak kabarttı.

Gözden düşmek

Anlamı: Değerini veya önemini yitirmek.

Cümle: Sözlerini tutmayınca arkadaşlarının gözünden düştü.

Burnu havada olmak

Anlamı: Kendini başkalarından üstün görmek.

Cümle: Başarılarından sonra burnu havada olmaya başladı.

İpe un sermek

Anlamı: Bahaneler ileri sürerek bir işi yapmaktan kaçınmak.

Cümle: Ödevini yapmamak için yine ipe un serdi.

Ağzı kulaklarına varmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Doğum günü sürprizini görünce ağzı kulaklarına vardı.

Etekleri zil çalmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Sınavdan yüksek not alınca etekleri zil çaldı.

Kulak kabartmak

Anlamı: Dikkatlice dinlemek.

Cümle: Öğretmenimiz konuşunca tüm öğrenciler kulak kabarttı.

Gözden düşmek

Anlamı: Değerini veya önemini yitirmek.

Cümle: Sözlerini tutmayınca arkadaşlarının gözünden düştü.

Burnu havada olmak

Anlamı: Kendini başkalarından üstün görmek.

Cümle: Başarılarından sonra burnu havada olmaya başladı.

İpe un sermek

Anlamı: Bahaneler ileri sürerek bir işi yapmaktan kaçınmak.

Cümle: Ödevini yapmamak için yine ipe un serdi.

Ağzı kulaklarına varmak

Anlamı: Çok sevinmek.

Cümle: Doğum günü sürprizini görünce ağzı kulaklarına vardı.

ATASÖZLERİ

- Atalarımızın uzun yıllar boyunca edindikleri deneyimlere dayanarak söyledikleri, öğüt veren veya genel bir doğruyu anlatan kalıplaşmış sözlere **atasözü** denir.

Atasözlerinin Özellikleri:

- Genellikle öğüt verir veya genel bir doğruyu belirtirler.
- Atalarımızın deneyimlerini yansıtırlar.
- Kalıplaşmış sözlerdir. Sözcükleri değiştirilmez.
- Genellikle cümle biçimindedirler.

Örnekler:

1. Damlaya damlaya göl olur.

Anlamı: Küçük birikimler zamanla büyür.

Cümle: Her gün kumbarama para atıyorum çünkü damlaya damlaya göl olur.

2. Ayağını yorganına göre uzat.

Anlamı: Harcamalarını gelirine göre yap.

Cümle: Alışveriş yaparken ayağımızı yorganımıza göre uzatmalıyız.

3. Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Anlamı: Birlikte çalışmak işleri kolaylaştırır.

Cümle: Sınıfımızı birlikte süsledik; bir elin nesi var, iki elin sesi var.

4. Ne ekersen onu biçersin.

Anlamı: İnsan yaptıklarının karşılığını görür.

Cümle: Arkadaşlarına iyi davranırsan sen de iyilik görürsün; ne ekersen onu biçersin.

5. Ağaç yaşken eğilir.

Anlamı: Eğitim ve alışkanlıklar küçük yaşlarda daha kolay kazanılır.

Cümle: Küçük yaşta güzel alışkanlıklar edinmeliyiz çünkü ağaç yaşken eğilir.

6. Sakla samanı, gelir zamanı.

Anlamı: Önemsiz görülen şeyler bir gün işe yarayabilir.

Cümle: Artan kartonları atmadım, etkinlikte kullandım; sakla samanı, gelir zamanı.

@snfc_muallime1

Damlaya damlaya göl olur.

Anlamı: Küçük birikimler zamanla büyür.

Cümle: Her gün kumbarama para atıyorum çünkü damlaya damlaya göl olur.

Ayağını yorganına göre uzat.

Anlamı: Harcamalarını gelirine göre yap.

Cümle: Alışveriş yaparken ayağımızı yorganımıza göre uzatmalıyız.

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Anlamı: Birlikte çalışmak işleri kolaylaştırır.

Cümle: Sınıfımızı birlikte süsledik; bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Ne ekersen onu biçersin.

Anlamı: İnsan yaptıklarının karşılığını görür.

Cümle: Arkadaşlarına iyi davranırsan sen de iyilik görürsün; ne ekersen onu biçersin.

Ağaç yaşken eğilir.

Anlamı: Eğitim ve alışkanlıklar küçük yaşlarda daha kolay kazanılır.

Cümle: Küçük yaşta güzel alışkanlıklar edinmeliyiz çünkü ağaç yaşken eğilir.

Sakla samanı, gelir zamanı.

Anlamı: Önemsiz görülen şeyler bir gün işe yarayabilir.

Cümle: Artan kartonları atmadım, etkinlikte kullandım; sakla samanı, gelir zamanı.

Damlaya damlaya göl olur.

Anlamı: Küçük birikimler zamanla büyür.

Cümle: Her gün kumbarama para atıyorum çünkü damlaya damlaya göl olur.

Ayağını yorganına göre uzat.

Anlamı: Harcamalarını gelirine göre yap.

Cümle: Alışveriş yaparken ayağımızı yorganımıza göre uzatmalıyız.

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Anlamı: Birlikte çalışmak işleri kolaylaştırır.

Cümle: Sınıfımızı birlikte süsledik; bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Ne ekersen onu biçersin.

Anlamı: İnsan yaptıklarının karşılığını görür.

Cümle: Arkadaşlarına iyi davranırsan sen de iyilik görürsün; ne ekersen onu biçersin.

Ağaç yaşken eğilir.

Anlamı: Eğitim ve alışkanlıklar küçük yaşlarda daha kolay kazanılır.

Cümle: Küçük yaşta güzel alışkanlıklar edinmeliyiz çünkü ağaç yaşken eğilir.

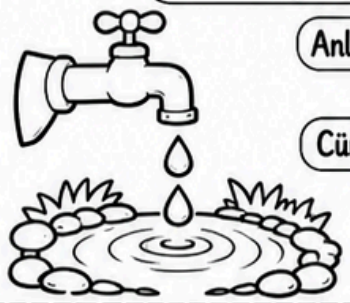
Sakla samanı, gelir zamanı.

Anlamı: Önemsiz görülen şeyler bir gün işe yarayabilir.

Cümle: Artan kartonları atmadım, etkinlikte kullandım; sakla samanı, gelir zamanı.

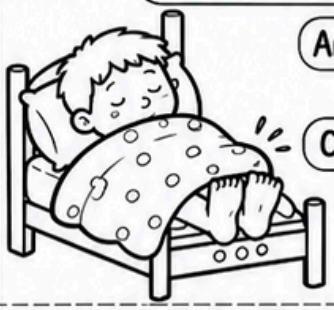
Damlaya damlaya göl olur.

Anlamı: Küçük birikimler zamanla büyür.

Cümle: Her gün kumbarama para atıyorum çünkü damlaya damlaya göl olur.

Ayağını yorganına göre uzat.

Anlamı: Harcamalarını gelirine göre yap.

Cümle: Alışveriş yaparken ayağımızı yorganımıza göre uzatmalıyız.

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Anlamı: Birlikte çalışmak işleri kolaylaştırır.

Cümle: Sınıfımızı birlikte süsledik; bir elin nesi var, iki elin sesi var.

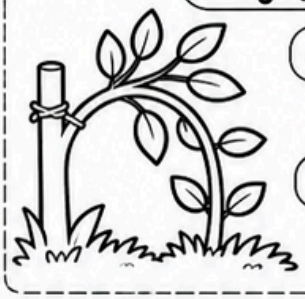
Ne ekersen onu biçersin.

Anlamı: İnsan yaptıklarının karşılığını görür.

Cümle: Arkadaşlarına iyi davranırsan sen de iyilik görürsün; ne ekersen onu biçersin.

Ağaç yaşken eğilir.

Anlamı: Eğitim ve alışkanlıklar küçük yaşlarda daha kolay kazanılır.

Cümle: Küçük yaşta güzel alışkanlıklar edinmeliyiz çünkü ağaç yaşken eğilir.

Sakla samanı, gelir zamanı.

Anlamı: Önemsiz görülen şeyler bir gün işe yarayabilir.

Cümle: Artan kartonları atmadım, etkinlikte kullandım; sakla samanı, gelir zamanı.

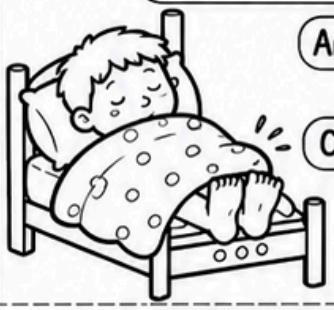
Damlaya damlaya göl olur.

Anlamı: Küçük birikimler zamanla büyür.

Cümle: Her gün kumbarama para atıyorum çünkü damlaya damlaya göl olur.

Ayağını yorganına göre uzat.

Anlamı: Harcamalarını gelirine göre yap.

Cümle: Alışveriş yaparken ayağımızı yorganımıza göre uzatmalıyız.

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Anlamı: Birlikte çalışmak işleri kolaylaştırır.

Cümle: Sınıfımızı birlikte süsledik; bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Ne ekersen onu biçersin.

Anlamı: İnsan yaptıklarının karşılığını görür.

Cümle: Arkadaşlarına iyi davranırsan sen de iyilik görürsün; ne ekersen onu biçersin.

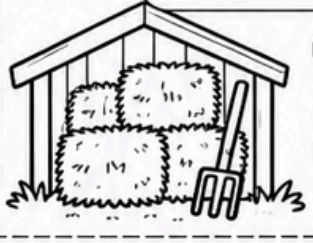
Ağaç yaşken eğilir.

Anlamı: Eğitim ve alışkanlıklar küçük yaşlarda daha kolay kazanılır.

Cümle: Küçük yaşta güzel alışkanlıklar edinmeliyiz çünkü ağaç yaşken eğilir.

Sakla samanı, gelir zamanı.

Anlamı: Önemsiz görülen şeyler bir gün işe yarayabilir.

Cümle: Artan kartonları atmadım, etkinlikte kullandım; sakla samanı, gelir zamanı.

DEYİMLER

Ağzı açık kalmak

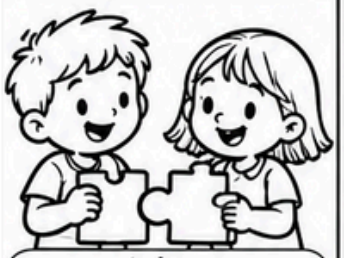
Anlamı:
Çok şaşırmak.

Kulak vermek

Anlamı:
Dikkatlice dinlemek.

El ele vermek

Anlamı:
Birlikte çalışmak, yardımlaşmak.

İçi içine sığmamak

Anlamı:
Çok heyecanlanmak veya sevinmek.

Dil dökmek

Anlamı:
Birini ikna etmek için çok konuşmak.

Göz kulak olmak

Anlamı:
Birini veya bir şeyi koruyup gözetmek.

Burnundan solumak

Anlamı:
Çok öfkeli olmak.

Kafasına koymak

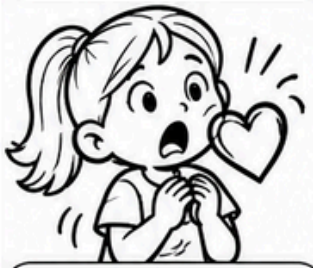
Anlamı:
Bir işi yapmaya kesin karar vermek.

Eli ayağına dolaşmak

Anlamı:
Telaştan ne yapacağını şaşırmak.

Yüreği ağzına gelmek

Anlamı:
Çok korkmak.

Gözden kaçırmak

Anlamı:
Dikkatsizlik sonucu fark etmemek.

Ağzını bıçak açmamak

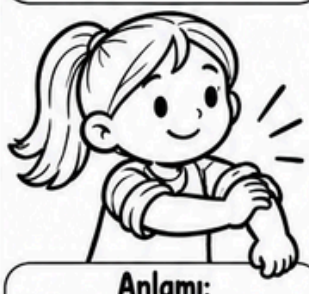
Anlamı:
Hiç konuşmamak.

İçi rahat etmek

Anlamı:
Endişesi kalmamak.

Kolları sıvamak

Anlamı:
Bir işe başlamak için hazırlanmak.

Gözüne girmek

Anlamı:
Birinin beğenisini ve güvenini kazanmak.

Ağzı kulaklarına varmak

Anlamı:
Çok sevinmek.

@snfc_muallime1

DEYİMLER

Ağzından bal damlamak

Anlamı:
Çok tatlı ve güzel konuşmak.

Küplere binmek

Anlamı:
Çok öfkelenmek.

İpe un sermek

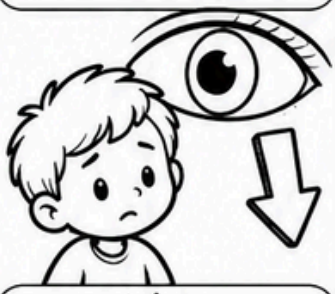
Anlamı:
Bahaneler bularak bir işi yapmaktan kaçınmak.

Burnu havada olmak

Anlamı:
Kendini başkalarından üstün görmek.

Gözden düşmek

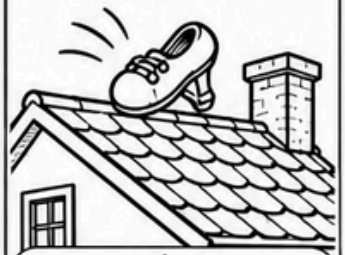
Anlamı:
Birinin sevgisini veya güvenini kaybetmek.

Etekleri zil çalmak

Anlamı:
Çok sevinmek.

Pabucu dama atılmak

Anlamı:
Eskisi kadar değer görmemek.

Saçını süpürge etmek

Anlamı:
Birisi için çok emek vermek.

Ağzında bakla ıslanmamak

Anlamı:
Sır saklayamamak.

Burnundan getirmek

Anlamı:
Birini yaptığına pişman etmek.

İğneyle kuyu kazmak

Anlamı:
Çok zor bir işi sabırla yapmak.

Eli açık olmak

Anlamı:
Cömert olmak.

Dilinde tüy bitmek

Anlamı:
Aynı şeyi söylemekten yorulmak.

Kulağına kar suyu kaçmak

Anlamı:
Kötü bir ihtimali öğrenip endişelenmek.

Gözleri fal taşı gibi açılmak

Anlamı:
Çok şaşırmak.

Bir taşla iki kuş vurmak

Anlamı:
Tek bir işle iki yarar sağlamak.

@snfc_muallime1

ATASÖZLERİ

Damlaya damlaya göl olur.

Anlamı:
Küçük birikimler zamanla büyür.

Sakla samanı, gelir zamanı.

Anlamı:
Gereksiz görülen şeyler bir gün işe yarayabilir.

Ayağını yorganına göre uzat.

Anlamı:
Harcamalarını imkânlarına göre yap.

Ağaç yaşken eğilir.

Anlamı:
Eğitim küçük yaşta daha kolaydır.

Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

Anlamı:
Birlikte çalışmak işleri kolaylaştırır.

Ne ekersen onu biçersin.

Anlamı:
Davranışlarının sonucunu yaşarsın.

İşleyen demir ışıldar.

Anlamı:
Çalışan kişi yeteneklerini geliştirir.

Gülü seven dikenine katlanır.

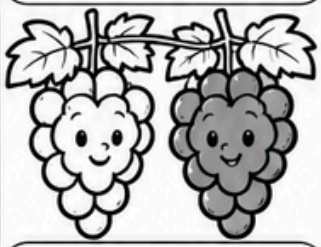
Anlamı:
Sevdiğimiz şeylerin zorluklarına da katlanmalıyız.

Ak akçe kara gün içindir.

Anlamı:
Zor günler için para biriktirmeliyiz.

Üzüm üzüme baka baka kararır.

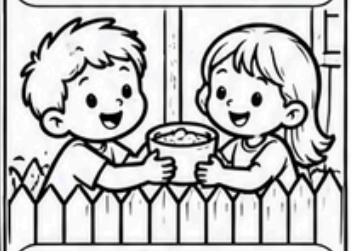
Anlamı:
İnsan, birlikte olduğu kişilerden etkilenir.

Acele işe şeytan karışır.

Anlamı:
Acele yapılan işlerde hata olabilir.

Komşu komşunun külüne muhtaçtır.

Anlamı:
Komşular birbirine ihtiyaç duyar.

Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.

Anlamı:
Güzel sözler zor kişileri bile etkileyebilir.

Bugünün işini yarına bırakma.

Anlamı:
Yapılması gereken işleri erteleme.

Dost kara günde belli olur.

Anlamı:
Gerçek dost zor zamanda yanında olur.

Emek olmadan yemek olmaz.

Anlamı:
Başarı için çalışmak gerekir.

@snfc_muallime1

ATASÖZLERİ

Ağaç meyvesi olunca başını aşağı salar.

Anlamı:
Bilgili ve olgun insanlar alçakgönüllü olur.

Ev alma, komşu al.

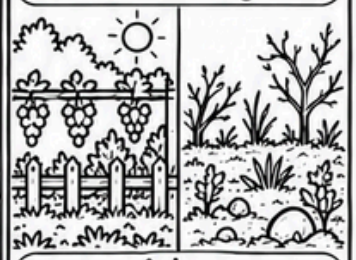
Anlamı:
İyi komşulara sahip olmak, güzel bir eve sahip olmaktan daha önemlidir.

Akıl akıldan üstündür.

Anlamı:
Başkalarının düşünceleri bize yeni fikirler kazandirabilir.

Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur.

Anlamı:
Bakım yapılan şeyler gelişir, bakılmayanlar bozulur.

Besle kargayı, oysun gözünü.

Anlamı:
İyilik yaptığımız kişiler bazen bize kötülük edebilir.

Birlikten kuvvet doğar.

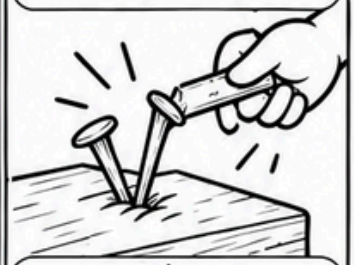
Anlamı:
Birlikte hareket edenler daha güçlü olur.

Can boğazdan gelir.

Anlamı:
Sağlıklı yaşamak için iyi beslenmek gerekir.

Çivi çiviyi söker.

Anlamı:
Bir sıkıntı, ona benzer başka bir durumla giderilebilir.

El elden üstündür.

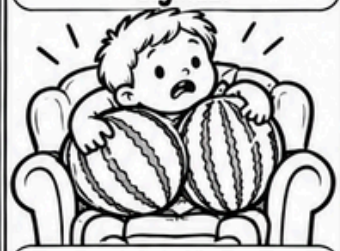
Anlamı:
Her zaman bizden daha bilgili veya becerikli biri olabilir.

Güneş balçıkla sıvanmaz.

Anlamı:
Gerçekler gizlenemez.

İki karpuz bir koltuğa sığmaz.

Anlamı:
Birden fazla önemli işi aynı anda yapmak zordur.

Lafla peynir gemisi yürümez.

Anlamı:
Yalnızca konuşarak iş yapılmaz, harekete geçmek gerekir.

Mum dibine ışık vermez.

Anlamı:
İnsan bazen en yakınındakilere yararlı olamaz.

Rüzgâr eken fırtına biçer.

Anlamı:
Kötülük yapan kişi daha büyük kötülüklerle karşılaşabilir.

Sürüden ayrılanı kurt kapar.

Anlamı:
Birlikten ayrılan kişi tehlikelere karşı savunmasız kalabilir.

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

Anlamı:
Yalanlar er geç ortaya çıkar.

@snfc_muallime1